

Abstrakt

Tématem této práce je destabilizace člověka v kontextu českého surrealismu s důrazem na filosofické souvislosti umělecké tvorby. Opírá se o výtvarné realizace Jindřicha Štýrského a Toyen ze surrealistické fáze jejich tvorby. Na konkrétních dílech je tak ukázáno, jakými prostředky zneklidňující imaginace autoři reflektují úzkost, jež je pro meziválečné období typická. Hlavním motivem je symbol lidského těla a jeho fragmentů, které jsou v obrazech často předmětem násilí a jež se tak stávají prostorem pro manifestaci nového vnímání skutečnosti mimo primární zkušenost. Cílem práce je ukázat, jak se jedinec snaží nalézt ukotvení vně tradičního rámce harmonického, humanisticky chápaného rozvoje, přičemž usiluje o nové pojetí hodnot a morálky mimo pozitivisticky laděný svět a zpochybňuje tak ustálené normy. Uvidíme, že východiskem pro tuto rekonstrukci morálky bylo pro surrealisty myšlení Friedricha Nietzscheho. Pozornost je také věnována snovým vizím, jež upozorňují na víceznačnost světa a jsou tak řazeny na úroveň bdělého prožívání a stávají se součástí koncepce „nové objektivit“, jež popírá ustálenou vůdčí úlohu tzv. objektivní reality. Práce tak ukazuje, jak se výtvarná díla podílí na zpřístupnění subjektivní nadreality, která existuje mimo empirický svět.